

Nyilvános konzultáció „A közös agrárpolitika (KAP) korszerűsítése és egyszerűsítése”

ÖSSZEFOGLALÓ

Alapvető számadatok:

322 916 beadvány (ideértve a nagy nyilvános kampányokat)

1423 állásfoglalás

58 520 válasz az online kérdőívekre:

- o **21 386 mezőgazdasági termelő (36,5%)**
- o **27 893 egyéb polgár (47,7%)**
- o **9241 szervezet (15,8%)**, köztük magánvállalatok, hatóságok, kereskedelmi, vállalkozói és szakmai szervezetek, nem kormányzati szervezetek és platformok, továbbá kutatóintézetek és tudományos intézmények.

A mezőgazdaság, a vidéki térségek és a KAP iránti fokozott lakossági érdeklődés

A közös agrárpolitika korszerűsítésével és egyszerűsítésével foglalkozó nyilvános konzultáció megerősíti, hogy a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a KAP iránt hatalmas az érdeklődés a lakosság részéről: a beérkezett **322 916 beadvány** többek között nagy léptékű, szervezett kampányokból származik, emellett magában foglalja **az online kérdőívekre adott 58 520 választ** magánszemélyektől és szervezetektől, valamint **1423 állásfoglalást**.

A részvétel e szintje felülmúlja a várakozásokat, és nagymértékben meghaladja az uniós polgárok korábbi, a KAP jövőjéről szóló konzultációkban való részvételét (a 2010-es nyilvános vita során 5700 beadvány érkezett be).

Ennél is fontosabb, hogy ezzel a konzultációval az Európai Bizottság **az álláspontok és megfontolások lehető legszélesebb körét** gyűjtötte össze az Unió mezőgazdaságáról, és **kiterjesztette a KAP-ról szóló vitát a szélesebb közönségre** is.

Ez a széles körű társadalmi érdeklődés újfent azt mutatja, hogy a mezőgazdaság és a KAP az egész európai társadalmat érinti, és hogy a KAP hatásai jóval túlmutatnak a mezőgazdasági közösségen.

Erőteljes közös agrárpolitika, továbbra is uniós szinten

A nyilvános konzultáció eredménye szerint kiemelten fontos megőrizni **a mezőgazdasággal és vidékfejlesztéssel foglalkozó közös uniós szakpolitikát**. A **KAP uniós hozzáadott értékével** kapcsolatban egyetértés alakult ki.

Az agrárpolitika uniós szintű közös irányításának elsődleges indokai között található az annak szükségességét, hogy egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani az egységes piacon, továbbá hogy az ágazatnak olyan, határokon átnyúló kihívásokkal kell szembenéznie, mint az élelmezésbiztonság, a környezetvédelem vagy az éghajlatváltozás (a válaszadók több mint 90%-a reagált pozitívan erre a szempontra). Egyéb indokok többek között a nemzetközi szintű közös álláspont szükségessége (83%), az Unión belüli gazdasági, társadalmi és területi kohézió megőrzésének fontossága (86%), valamint a bevált módszerek megosztásának közös kerete iránti igény (91%). A válaszadók széles körben támogatják a közös költségvetést is, mivel azt hatékonyabbnak vélik (62%).

Emellett a különböző érdekelti csoportok egyetértenek abban, hogy az EU a megfelelő irányítási szint az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás (85%), a környezetvédelem Uniós-szerte magas szintjének biztosítása (73%), a piaci bizonytalanságok kezelése (67%) és az egészséges és minőségi termékek kínálatának ösztönzése (62%) szempontjából. A mezőgazdasági termelők és a többi polgár álláspontja eltér a következő kérdések tekintetében: a termelők tisztességes életszínvonalának biztosítása, az élelmiszer-ellátás észszerű áron való garantálása és a vidéki térségek fejlesztése.

A szervezeti formát öltő érdekeltek ugyan egyetértenek az uniós fellépés szükségességével (és egyértelműen ellenzik a szakpolitika nemzeti hatáskörbe való visszautalását), álláspontjuk azonban különbözik az EU és a tagállamok közötti konkrét hatáskörmegosztás kérdésében: míg egyes érdekeltek nagyobb rugalmasságot szeretnének nemzeti/regionális szinten, hogy a szakpolitika végrehajtását konkrét helyi igényeikhez igazítsák, más szervezetek határozottabb uniós fellépést igényelnének, hogy garantáltak legyenek az egyenlő versenyfeltételek.

Megerősítést nyertek az ágazat előtt álló kihívások

A nyilvános konzultáció **a mezőgazdasági termelők tisztességes életszínvonalát, a környezeti terheléseket és az éghajlatváltozást (mind annak mérséklését, mind az ahhoz való alkalmazkodást)** emeli ki a három legnagyobb kihívásként, amellyel az uniós mezőgazdaságnak és a vidéki térségeknek meg kell birkóznuk.

Ugyanakkor a konzultáció rámutat arra, hogy a lakosság nagyon is tisztában van azzal, hogy a gazdaságok jövedelme elmarad az uniós átlagtól (88%), hogy a termelők korlátozottan részesülnek a fogyasztók által fizetett árakból (97%), és hogy az uniós termelési követelmények jóval szigorúbbak, mint az Unión kívüliek (87%). A gazdálkodás előtti legjelentősebb akadályként egyértelműen a földhöz való hozzájutást és az alacsony jövedelmezőséget jelölték meg.

Ami a kifejezett környezeti kihívásokat illeti, a válaszadók (mezőgazdasági termelők és mások egyaránt) határozottan prioritást rendelnek a biológiai sokféleség védelméhez, a talajromlás mérsékléséhez és a növényvédő szerek és műtrágyák fenntartható használatához.

Egyszerűbb és hatékonyabb szakpolitika iránti igény

A nyilvános konzultáció résztvevői úgy vélik, hogy a jelenlegi **KAP csak bizonyos mértékben kezeli e kihívásokat (57%)**. Ezt az álláspontot a válaszadók különböző kategóriái (mezőgazdasági termelők, egyéb polgárok és szervezetek) is osztják.

Valamennyi válaszadói kategória (mezőgazdasági termelők, egyéb polgárok és szervezetek) negatív választ adott arra a kérdésre, hogy a jelenlegi KAP milyen mértékben kezeli a környezeti kihívásokat (63%).

A túlzott bürokrácia és a fenntarthatóságra fordítandó figyelem hiánya jelennek meg többnyire elsődleges problémaként/akadályként, amelyek miatt a jelenlegi szakpolitika nem tudja sikeresen megvalósítani célkitűzéseit. Ezzel egyidejűleg a „zöldítést”, a támogatáskérelmezést és az ellenőrzést tartják a legterheesebbnek és legbonyolultabbnak. Az adminisztratív terhek enyhítése általános igényként jelenik meg a termelők és a közigazgatási szervek beadványaiban.

A gazdaság és a környezet eltérő megítélése...

A **mezőgazdasági termelők társadalmi hozzájárulásának** kérdésében ellentétes álláspontok figyelhetők meg: a termelők szerint az ő felelőségük egészséges, biztonságos és sokszínű termékeket kínálni, valamint biztosítani az elegendő élelmiszert; a többi polgár szintén úgy véli, hogy az egészséges és biztonságos termékekről a termelőknek kell gondoskodniuk, de szerintük e termelői szereppel együtt jár a környezet védelmével, továbbá az állatok egészségével és jólétével kapcsolatos felelőség is.

Ezen eltérő álláspontok a **KAP célkitűzéseinek** meghatározásával összefüggésben is előkerülnek: míg a mezőgazdasági termelők a tisztességes életszínvonaluk biztosítására helyeznék a hangsúlyt, a többi polgár az egészséges és minőségi termékekkel való ellátásra, valamint a magas szintű környezetvédelemhez való hozzájárulásra fordítana nagyobb figyelmet.

A válaszadók abban sem értenek egyet, hogy mi a KAP szerepe **a 2014–2020-as időszakra szóló 10 bizottsági prioritáshoz** viszonyítva: míg a mezőgazdasági termelők úgy vélik, hogy a KAP-nak jobban kellene ösztönöznie a beruházásokat, a növekedést és a foglalkoztatást, valamint erősítenie az uniós egységes piacot, a többi polgár az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, valamint a megújuló energia biztosítására összpontosítana.

... és az új társadalmi igények

Ugyanakkor a már jól ismert gazdasági és környezeti célkitűzéseken felül a nyilvános konzultáció megerősíti azt a kívánalmat, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani az új társadalmi igényekre a közös agrárpolitikán belül.

Az állatjólét, a biogazdálkodás és a minőségi termékek kerülhetnének a KAP új célkitűzései közé az igények szerint. A fogyasztóvédelem, valamint az egészségügyi normák integrálása szintén megjelennek a vitában részt vevő nem mezőgazdasági termelők és egyes érdekeltek hozzászólásaiban.

Egyetértés a KAP korszerűsítésének és egyszerűsítésének szükségessége tekintetében

A nyilvános konzultáció válaszadói egyetértenek abban, hogy szükség van a mezőgazdasági termelőknek nyújtott jövedelemtámogatásra (66%), a termelők értékláncban elfoglalt helyének javítására (96%), a célzott beruházások támogatására (81%), valamint a környezet és az éghajlat szempontjából előnyösebb tevékenységekre (77%).

A válaszok alapján a közvetlen támogatások odaítélésének kritériumai terén a mezőgazdasági termelők egyértelműen előnyben részesítenék a hátrányos természeti adottságú/nagy természeti értékű területeken folytatott gazdálkodási tevékenységekhez nyújtott kompenzációt, a nagy kedvezményezették támogatásának korlátozását (felső határérték alkalmazásával) és a fiatal gazdák támogatását. A többi polgár úgy véli, hogy a legnagyobb környezeti előnyökkel járó gyakorlatok és a kistermelők érdemelnek figyelmet a közvetlen támogatás odaítélésénél.

A válaszadók szerint a KAP legfontosabb környezeti célkitűzései egyértelműen a víz (minőség és mennyiség), a talajvédelem és a biológiai sokféleség. Ezzel párhuzamosan a legjelentősebb olyan fellépések, amelyekről úgy vélik, megelőlegebben kezelik az éghajlatváltozást, a következők: az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, a szén-dioxid-tárolás és a szénmegkötés, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a gazdálkodási rendszerek változatossá tétele. E téren a mezőgazdasági termelők egyetértenek azzal, hogy a KAP egyszerűbb lenne, ha több választási lehetőséget hagyna a környezeti intézkedések tekintetében.

Végezetül a konkrét egyszerűsítési javaslatokat érintően az érdekeltek határozottan egyetértenek abban, hogy pozitív a hatása a vidékfejlesztés és a más KAP-intézkedések közötti átfedések csökkentésének (69%), a gazdaságokban folytatott vizsgálatok csökkentését célzó adatbázisok és technológiák (távérzékelés, okostelefonok) használatának, (62%), továbbá az e-kormányzati eszközök kiterjedtebb alkalmazásának (63%).

A következő lépések

Az online konzultációra adott válaszok, valamint a nyilvános konzultáció eredményeinek összefoglalója a következő oldalon lesz elérhető:

https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_en

Az online nyilvános konzultáció, valamint a többi konzultációs tevékenység eredményei bekerülnek a közös agrárpolitika korszerűsítéséről és egyszerűsítéséről szóló közleménybe, valamint a KAP jövőjére vonatkozó hatásvizsgálatba.

A nyilvános konzultáció során beérkezett válaszok nem tekinthetők az Európai Bizottság és szolgálatait hivatalos álláspontjának.